

ВИСНОВОК

до проекту Закону
про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо
удосконалення організаційного забезпечення судового процесу
(реєстр. № 13448 від 04.07.2025)

Комітет Верховної Ради України з питань цифрової трансформації на своєму засіданні 2 грудня 2025 року (Протокол № 160) розглянув проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення організаційного забезпечення судового процесу (реєстр. № 13448 від 04.07.2025), поданий народним депутатом України Масловим Д.В. та іншими народними депутатами України.

Законопроект розроблений з метою удосконалення організаційного забезпечення судового процесу.

В межах предметів відання Комітету щодо запропонованих законодавчих змін зазначаємо наступне.

У проекті Закону пропонується доповнити частиною шостою статтю 41 Господарського процесуального кодексу України, частиною шостою статтю 42 Цивільного процесуального кодексу України, частиною третьою статтю 42 Кодексу адміністративного судочинства України такого змісту:

«Суддя з метою ідентифікації учасників судового процесу може користуватися даними Єдиного державного демографічного реєстру, іншими автоматизованими інформаційними і довідковими системами, реєстрами та банками даних, держателем (адміністратором) яких є державні органи або органи місцевого самоврядування».

Водночас проектом Закону пропонується абзац третій частини третьої статті 11 Закону України «Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус» викласти в такій редакції:

«Суддя при здійсненні судочинства має доступ до інформації Реєстру в обсязі, необхідному для визначення підсудності та ідентифікації учасників судового процесу. У випадках, передбачених законом, за письмовим

дорученням судді такий доступ до Реєстру можуть отримати помічник судді, секретар судового засідання».

Крім того, інші запропоновані проектом зміни передбачають можливість отримання секретарем судового засідання та помічником судді даних Єдиного державного демографічного реєстру, інших автоматизованих інформаційних і довідкових систем, реєстрів та банків даних, держателем (адміністратором) яких є державні органи або органи місцевого самоврядування, доступ до яких має суддя.

Міністерство цифрової трансформації України у своєму висновку до законопроекту висловило пропозиції та зауваження. Зокрема зазначило, що відповідно до Закону України «Про публічні електронні реєстри» (далі – Закон № 1907-IX) встановлюються правові, організаційні і фінансові засади створення та функціонування публічних електронних реєстрів.

Відповідно до абзацу першого частини першої статті 34 Закону № 1907-IX, користування реєстровою інформацією здійснюється у порядку загального доступу, спеціального доступу та електронної інформаційної взаємодії між реєстрами.

Частиною другої цієї ж статті Закону № 1907-IX передбачено, що держатель самостійно або за допомогою адміністратора реєстру забезпечує безоплатний, необмежений у часі та неавторизований доступ (загальний доступ) у формі забезпечення можливості самостійного перегляду, копіювання і збереження за допомогою загальнопоширених програмно-апаратних (у тому числі мобільних) засобів до реєстрової інформації, що не належить до інформації з обмеженим доступом, необмеженому колу осіб через офіційні інтернет-ресурси держателів та адміністраторів реєстрів та/або єдиний державний веб-портал відкритих даних, а також право їх подальшого вільного використання.

Реєстрові дані надаються у форматі, що дозволяє їх автоматизоване оброблення електронними засобами, а також у формі витягів, довідок, викопіювань, що можуть отримуватися зацікавленими особами за допомогою електронних інтерфейсів реєстрів та/або шляхом особистого або письмового (поштовим відправленням) звернення до публічного реєстратора.

Згідно частини третьої цієї ж статті Закону № 1907-IX користуватися реєстровою інформацією у порядку спеціального доступу мають право:

- 1) органи державної влади та органи місцевого самоврядування - у випадках, передбачених законодавством, за умови що така інформація не може бути отримана у порядку електронної інформаційної взаємодії між реєстрами;

- 2) саморегульні організації, банки, нотаріуси, юридичні особи публічного або приватного права, фізичні особи - підприємці, фізичні особи, які

здійснюють незалежну професійну діяльність, ліцензіати, сертифіковані особи - для цілей та у випадках, встановлених законодавством;

3) фізичні та юридичні особи - щодо реєстрової інформації, яка може надаватися за плату (яка входить до складу плати за відповідні послуги реєстрів) необмеженому колу осіб;

4) міжнародні організації та їх об'єднання - у випадках та обсязі відповідно до міжнародних зобов'язань України;

5) правоволодільці - щодо реєстрової інформації про себе, власне майно, майнові та немайнові права, спеціальні статуси тощо.

Користування реєстровою інформацією у порядку спеціального доступу здійснюється у формі надання доступу до інформації реєстрів у режимі читання, а також у формі витягів, довідок, інформаційних, статистичних та аналітичних звітів, доступу через прикладні програмні інтерфейси реєстрів, інформаційно-комунікаційну систему оператора та в інших, встановлених законом або іншими актами законодавства, згідно з якими створено реєстри, формах. Правоволодільці також мають право на отримання відповідної реєстрової інформації у формі документів, що створюються під час ведення реєстрів.

Користування реєстровою інформацією у порядку спеціального доступу здійснюється на платній основі, крім випадків, визначених законом або іншими актами законодавства, згідно з якими створено відповідні реєстри.

Таким чином, Законом № 1907-IX визначено, що користування реєстровою інформацією здійснюється в порядку загального, спеціального доступу, а також в порядку електронної інформаційної взаємодії. Крім того, щодо надання спеціального доступу до реєстру у Законі № 1907-IX, або іншому акті законодавства згідно з якими створено реєстри, має бути визначено відповідні положення щодо отримання такого доступу.

Таким чином, питання, що пропонується вирішити проектом Закону не врегулює отримання відомостей із відповідних реєстрів, у разі якщо в нормативно-правовому акті, яким врегульовано надання доступу до нього не буде це визначено.

Крім того звертають увагу, що відповідно до абзацу першого частини першої статті 4 Закону України «Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус» електронною інформаційно-комунікаційною системою, призначеною для зберігання, захисту, обробки, використання і поширення визначеної цим Законом інформації про особу та про документи, що оформлюються із застосуванням засобів Реєстру, із забезпеченням дотримання гарантованих Конституцією України свободи пересування і вільного вибору місця проживання, заборони втручання в особисте та сімейне життя, інших прав

і свобод людини та громадянина є Єдиний державний демографічний реєстр. Частиною першою статті 7 Закону України «Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус» визначено, що до Реєстру вноситься така інформація про особу:

- 1) ім'я особи;
- 2) дата народження/смерті;
- 3) місце народження;
- 4) стать;
- 5) дата внесення інформації про особу до Реєстру;
- 5¹) відомості про зареєстроване або задеклароване місце проживання (перебування) особи, зняття особи з реєстрації місця проживання або про зміну місця проживання (перебування) особи;
- 5²) відомості про оформлені документи на постійне проживання за кордоном чи повернення на проживання в Україну;
- 6) відомості про батьків (усиновлювачів), опікунів, піклувальників та інших представників;
- 7) відомості про громадянство або його відсутність та підстави набуття громадянства України;
- 8) реквізити документів, виданих особі засобами Реєстру, а також документів, на підставі яких видані такі документи (тип, назва документа, серія, номер, дата видачі та уповноважений суб'єкт, що видав документ, строк дії документа);
- 9) реквізити документів, що підтверджують смерть особи або визнання особи померлою чи безвісно відсутньою;
- 10) відцифрований зразок підпису особи;
- 11) відцифрований образ обличчя особи;
- 12) відцифровані відбитки пальців рук особи (у разі оформлення паспорта громадянина України для виїзду за кордон, дипломатичного паспорта України, службового паспорта України, посвідчення особи моряка, посвідчення члена екіпажу, посвідчення особи без громадянства для виїзду за кордон, посвідки на постійне проживання, посвідки на тимчасове проживання, посвідчення біженця, проїзного документа біженця, посвідчення особи, яка потребує додаткового захисту, проїзного документа особи, якій надано додатковий захист, картки мігранта);
- 13) за згодою особи - відцифровані відбитки пальців рук особи (у разі оформлення паспорта громадянина України);
- 14) додаткова змінна інформація про народження дітей, про шлюб і розірвання шлюбу, про зміну імені, у разі наявності - інформація про

податковий номер (реєстраційний номер облікової картки платників податків з Державного реєстру фізичних осіб - платників податків) або повідомлення про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та офіційно повідомили про це відповідний контролюючий орган), а також про місце роботи та посаду (у разі оформлення посвідчення члена екіпажу).

Крім того, абзацом третім частини третьої статті 11 Закону України «Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус» передбачено, що суддя при здійсненні судочинства має доступ до інформації Реєстру в обсязі, необхідному для ідентифікації учасників судового процесу.

Таким чином, для ідентифікації учасників судового процесу достатньо відомостей з Єдиного державного демографічного реєстру та немає необхідності у доступі до інших автоматизованих інформаційних і довідкових систем, реєстрів та банків даних, держателем (адміністратором) яких є державні органи або органи місцевого самоврядування.

Народні депутати України – члени Комітету наголошують на необхідності врахування висловлених зауважень та пропозицій.

Враховуючи зазначене, за результатами обговорення Комітет ухвалив:

1. Рекомендувати Комітету Верховної Ради України з питань правової політики врахувати зауваження та пропозиції під час підготовки та розгляду проекту Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення організаційного забезпечення судового процесу (реєстр. № 13448 від 04.07.2025), поданого народним депутатом України Масловим Д.В. та іншими народними депутатами України.

2. Направити Висновок про розгляд цього законопроекту до Комітету Верховної Ради України з питань правової політики.

Голова Комітету

М. КРЯЧКО